

og Vægtsystem. som hele Befolkningen har lært at bruge fra Barndommen af og stadigt og udelukkende benytter, og som ved Brugen er voget saaledes sammen med Folkets Bevidsthed, at det danner Grundlaget for alle dets Tanker om Størrelser og Størrelseres Forhold, — og da Kommissionen fuldkommen er paa det Rene med, at det vil møde megen Modstand at faa det metriske System indført hos alle dem, som ville have mere Besvær end Nytte deraf, har den troet, at det metriske System maa tvinges igjennem, at Loven ligesom bør forbyde Brugen af det gamle System mellem Mand og Mand, og gjøre det til en Forbrydelse, som skal straffes med svære Pengebøder, at bruge noget andet System end det metriske.

Jeg for min Del kan imidlertid ikke følge med i denne Betragtning, da det ingenlunde staar klart for mig, at den fuldstændige Gjennemførelse af det metriske System i kort Tid er en absolut Nødvendighed for, at det danske Folk, ligesom hidtil, skal kunne følge med Tiden; ja, jeg kan ikke engang forstaa, hvorledes Kommissionen kan tro paa Muligheden af at faa det metriske System indført ved et saadant Magtsprog, naar det maa erkendes, hvad der synes mig at maatte staa klart for Alle, at det er aldeles umuligt for den store Flerhed af den danske Befolkning i kort Tid at leve sig saaledes ind i det Nye, at den med samme Lethed kan benytte de nye Forhold som de gamle tilvante, hvorigjennem hele Befolkningen — Enhver i sin Stilling — har samlet sig en Mængde Kjendsgjæringer og Kundskaber, som for hver enkelt danner en Livserfaring, som udgjøre en integrerende Del af hans Viden, og som han, selv om han er fortkrolig med det metriske Systems Sprog, ikke kan oversætte i dette Sprog, uden ved at anstille en Beregning, som maa gjentages i alle mødende Tilfælde, indtil han lærer at tænke i det metriske Systems Sprog. For hver den, som tænker over Forholdene paa den gamle Maade, og som har sine Kundskaber om disse gennem det tilvante System af Maal og Vægt, men er uvant med at befatte sig med fremmede Forhold og følgelig har Besvær med at blive fortkrolig med det metriske System, mener jeg, at den tvungne, udelukkende Indførelse af det metriske System, saaledes som Kommissionen foreslaar, vil blive en næsten ulidelig Byrde.

Med disse foreløbige Bemærkninger skal jeg nu gaa over til at omtale Udstaets § 7 noget nærmere. Den lyder som følger:

Fra 1ste Januar 1875 er Anvendelsen af det metriske System tilladt overalt i Kongeriget. Fra 1ste Januar 1877 justerer og følger Justerkammeret ikke mere nye Maal og Vægtstykter efter det gamle System, hvorimod deres Omjustering kan finde Sted. Fra 1ste Januar 1878 bliver metrisk Maal og Vægt udelukkende

tilladt ved Omsætningen, dog med de i § 5, andet Stykke, gjorte Undtagelser.

Jeg er entg i det første Punktum, som gaar ud paa at tillade Brugen af det metriske System ved Siden af det nugældende, gamle System; men de øvrige Bestemmelser og Tidsfrister, som denne Paragraf indeholder, kan jeg, som alt bemærket, efter nøieste Overveielse, aldeles ikke tiltræde. I Motiverne til denne Paragraf har Flerallet udtalt som sin Anskuelse, „at Mellemtiden bør gjøres saa kort som muligt, da Erfaringen lærer, at man saa længe som muligt opsætter at gjøre sig bekendt med det Nye“; men i denne Flerallets Udtalelse ligger der en Opfordring til en Betragtning, som jeg skal henlede Opmærksomheden paa. Denne Udtalelse leder nemlig ganske naturligt til at spørge: Hvorlænge vil Befolkningen da opfatte at benytte det nye System, som dog paa mange Maader og i saa mange Retninger medfører store Fordele fremfor det gamle System? Svaret derpaa kan formentlig kun blive dette, som Kommissionen har antydet: Til det enten bliver en Nødvendighed at forlade det gamle og benytte det nye System, eller til Befolkningen selv finder, at den har større Fordel af at benytte det nye end det gamle System i sin Bedrift. Indtræder det Sidste, saa gaar Indførelsen af sig selv, men indtræder det ikke, naar bliver det da en Nødvendighed for Befolkningen at opgive Brugen af det gamle Maal og Vægtsystem? — Eller dette ene og alene, naar det bliver paabudt ved Lov, at Befolkningen fremtidigt udelukkende skal anvende det metriske System istedetfor det gamle? Er der ingen indre tvungende Nødvendighed for, at det metriske System inden kort Tid skal indføres og benyttes mellem Mand og Mand i Landet? Var der en saadan indre Nødvendighed tilstede, saa behøvedes det ikke at anvende ydre Tvang paa Indførelsen af det metriske System; men mangler den indre Nødvendighed, — ja, da ville ganske vist Mlemperne ved at indføre det med Magt være saa store, at man skal vogte sig vel for at tvinge det igjennem ved Lov.

Lad Enhver, som har Brug for det metriske System, enten fordi han staar i Omsætningsforhold til Ulandet, eller fordi han finder dette System bekvemt og fordelagtigt, have Ret til at benytte Meter-systemet; men lad det være en frivillig Sag, hvortil Enhver kan slutte sig, efterhaanden som hans Virksomhed gjør det ønskeligt, at anvende dette System.

Naar alle vore Nabolande benytte Meter-systemet, saa vilde det formentlig være urigtigt, hvis vi vilde modsætte os at bruge det, hvor det kan være os til Gavn; men om hele Europa, ja hele Verden benyttede det metriske System i Handel og Vandel, saa blev der dog ingen rimelig Grund til at paabyde, at ogsaa alle Andre, som ikke staa i saadanne Forhold eller